

**Zgierz – nowoczesne miasto
po godzinach.
Dobre praktyki**

Zgierz – nowoczesne miasto po godzinach

Tworzymy miasto przyjazne mieszkańcom, podnosząc jakość ich życia

Projekt

Zgierz – nowoczesne miasto po godzinach
realizowany przez Gminę Miasto Zgierz
od lipca 2021 r. do kwietnia 2024 r.,
współfinansowany ze środków
Norweskiego Mechanizmu Finansowego
oraz Mechanizmu Finansowego
Europejskiego Obszaru Gospodarczego
na lata 2014 – 2021,
w ramach programu Rozwój Lokalny.

Łączna kwota dofinansowania:

17 665 902,19 zł

O projekcie

W październiku 2021 roku wiceminister funduszy i polityki regionalnej Waldemar Buda podpisał umowę na dofinansowanie projektu „Zgierz – nowoczesne miasto po godzinach”. Kwota dofinansowania wyniosła nieco ponad 15 mln zł. Jesteśmy kolejnym miastem na liście 29 zwycięzców w programie „Rozwój lokalny”, które otrzymało wsparcie z Funduszy Norweskich i EOG.

Przy wsparciu Mechanizmu Finansowego EOG Zgierz chce stać się do 2030 roku miastem ekologicznym i kreowanym przez mieszkańców, dla których jakość życia, mieszkania, pracy i relaksu w mieście jest bardzo ważna. Miasto oraz partnerzy projektu stawiają także na rozwój dziedzictwa kulturowego i przemysłowego.

Przemysław Staniszewski, Prezydent Miasta Zgierza

W sierpniu 2023 r., korzystając z nowych możliwości, złożyliśmy wniosek o zwiększenie dofinansowania. Wniosek został zaopiniowany pozytywnie i odtąd projekt zyskał dodatkowe finansowanie z Norweskiego Mechanizmu Finansowego. W styczniu 2024 r. wystąpiliśmy z kolejnym wnioskiem, który również został zaakceptowany. W ten sposób łączna kwota dofinansowania wzrosła do 17 665 902,19 zł.

Projekt „Zgierz – nowoczesne miasto po godzinach” to blisko 30 różnych przedsięwzięć, których wspólnym celem jest podniesienie jakości życia mieszkańców. Wśród nich wygodne i praktyczne narzędzia online, jak aplikacja mobilna Miasto Zgierz oraz Zgierska Karta Mieszkańca.

Dzięki projektowi udało się zrealizować szereg inwestycji, m.in. w obrębie Parku Kulturowego Miasto Tkaczy, gdzie powstała Strefa Rzemiosł Dawnych, Centrum Aktywności Lokalnej oraz Kwitnące Ogródki. Ponadto udało się stworzyć Młodzieżową Strefę Chillout’u, ustawić na 5 przystankach totemy informacyjne, wyremontować budynek z przeznaczeniem na Centrum Usług Wspólnych, ustawić kilkaset pojemników do selektywnego zbierania odpadów. W Urzędzie Miasta Zgierza działa nowo wybudowana winda, dzięki której znacznie zwiększyła się dostępność obiektu dla osób ze specjalnymi potrzebami.

Ważnym rezultatem projektu jest opracowanie strategicznych dokumentów, kluczowych dla dalszego rozwoju miasta. Należą do nich „Strategia Rozwoju Miasta Zgierza na lata 2023-2030 z perspektywą do roku 2040”, „Programu rozwoju miasta w oparciu o koncepcję Smart City”, „Młodzieżowe miasto po godzinach. Polityka młodzieżowa Gminy Miasto Zgierz - diagnoza, rekomendacje, wdrażanie”, „Standardy dostępności dla Gminy Miasto Zgierz”, a także „Określenie obecnego stanu niezrekultywowanych składowisk odpadów, ich wpływu na środowiska oraz technologii i kosztów ich rekultywacji”, który wskazuje kierunki rekultywacji składowisk odpadów na terenie dawnych zakładów „Boruta”.

Nie sposób wreszcie pominąć miękkich rezultatów rozwoju instytucjonalnego, które zostały osiągnięte dzięki realizacji projektu. Wymienić należy przede wszystkim utworzenie w Urzędzie Miasta działu HR w miejsce dotychczasowego działu kadr, utworzenie Centrum Usług Wspólnych, które zapewnia obsługę 21 jednostkom Miasta, utworzenie zespołu liderów i liderki dostępności, przeprowadzenie licznych warsztatów, szkoleń i kursów.

Wszystko to w ramach spójnej koncepcji nowoczesnego Zgierza – zielonego i przyjaznego swoim mieszkańcom, oferującego bogatą ofertę spędzania wolnego czasu dla całych rodzin, wracających do domu po pracy lub szkole.

Kwitnące Ogródki w Mieście Tkaczy

To zrobiliśmy

Zrewitalizowaliśmy kilka podwórek w zabytkowej części Zgierza.

Integralną częścią przedsięwzięcia była partycypacja mieszkańców, zarówno w planowaniu jak i w realizacji inwestycji.

W pierwszej fazie przeprowadzono zatem konsultacje, dotyczące zagospodarowania podwórek. Mieszkańcy, urzędnicy i eksperci naukowi wspólnie wybierali miejsca, które dzięki udziałowi w projekcie miały stać się małymi enklawami wypoczynku, spójnymi wizualnie i stylistycznie z zabytkowym charakterem Parku Kulturowego Miasto Tkaczy, atrakcyjnymi zarówno dla mieszkańców jak i dla turystów. Badania z udziałem mieszkańców podwórek prowadził zespół etnologów Uniwersytetu Łódzkiego pod kierunkiem dr Alicji Piotrowskiej.

Mieszkańcy wzięli udział w warsztatach i w spacerze badawczym, wypełniali ankiety. Podczas pracy w grupach dyskusyjnych m.in. wymieniali pozytywne aspekty swojej przestrzeni w podwórkach (np. nasadzenia) oraz rzeczy do poprawy, (np. nieestetyczne kosze na śmieci, które najlepiej by było ukryć). W rozmowach podkreślano też konieczność budowy strefy dla młodzieży i włączenia najmłodszych do współtworzenia Kwitnących Ogródów.

Wspólnie zatem wybrano obszary, na których powstaną kwitnące ogrody, zgodnie z potrzebami i sugestiami mieszkańców. Przygotowany został raport badawczy, diagnozujący i podsumowujący potencjał partycypacyjny mieszkańców oraz pozwalający na planowanie dalszych działań w kontekście udziału mieszkańców w tworzeniu i funkcjonowaniu ogródków. Istotną częścią przedsięwzięcia jest to, że o ogrody będą dbać sami mieszkańcy. Założyliśmy też, że atrakcyjna podwórka, gdzie lokatorzy mogą miło spędzać czas, a jednocześnie czują się odpowiedzialni za otoczenie, będą pomocne w nawiązywaniu sąsiedzkich relacji.

Zgodnie z sugestiami mieszkańców zakres prac inwestycyjnych objął przede wszystkim usunięcie starych ogrodzeń i trzepaków, zniszczonej ławki, koszy na śmieci itp., budowę wjazdów i ciągów komunikacyjnych z kostki granitowej, postawienie wiat śmietnikowych, malowanie drzwi wejściowych do komórek, montaż oświetlenia, zabezpieczenie istniejącej zieleni i założenie ogrodów

deszczowych, zainstalowanie beczek na deszczówkę. Wspólnie z mieszkańcami na podwórkach posadziliśmy nowe rośliny, założyliśmy w skrzyniach ogródki warzywne i zielne, zamontowaliśmy lekkie konstrukcje pod pnącza, postawiliśmy ławki, kosze na śmieci, stoły piknikowe, grille. Kropką nad „i” jest mural, inspirowany dziewiętnastowieczną architekturą przemysłowego Zgierza, przedstawiający m.in. dawną fabrykę Borsta.

Dobre praktyki

Dobłą praktyką są konsultacje społeczne i współodpowiedzialność mieszkańców za zrewitalizowaną przestrzeń.

Tworzenie ogródków poprzedziliśmy kompleksowym badaniem potrzeb i wspólnym planowaniem inwestycji. Teraz mieszkańcy sami dbają o sprzęty, pielęgnują ogrody i korzystają z plonów swojej pracy.

Polityka młodzieżowa Gminy Miasto Zgierz

To zrobiliśmy

Polityka młodzieżowa to polityka przyszłości. To, jak dziś zadamy o młodych mieszkańców naszego miasta, znajdzie swoje odzwierciedlenie za kilka, kilkanaście lat, kiedy dzisiejsi młodzi jako świadomi obywatele swoimi decyzjami będą kształtować sytuację społeczną i gospodarczą, zaś jako matki i ojcowie staną się nośnikami wartości, wzorcami postaw i zachowań dla kolejnych pokoleń. Dlatego istotne jest włączanie młodzieży w procesy decyzyjne i uwzględnienie ich punktu widzenia w szerokim spektrum spraw naszego miasta.

W celu zdiagnozowania obszarów polityki młodzieżowej, najważniejszych z perspektywy samych zainteresowanych, przeprowadziliśmy szereg działań z udziałem młodzieży i osób pracujących z młodzieżą: spotkania, warsztaty, ankiety, spacerowane badania, badania fokusowe. Zorganizowana została impreza plenerowa, której motywem przewodnim była partycypacja młodzieży w tworzeniu polityki młodzieżowej Miasta oraz wdrażanie opracowanych rozwiązań.

Efektom analizy pozyskanych wyników oraz danych lokalnych i ogólnopolskich jest powstanie dokumentu o charakterze strategicznym: „Młodzieżowe miasto po godzinach. Polityka młodzieżowa Gminy Miasto Zgierz - diagnoza, rekomendacje, wdrażanie”. W ramach wdrażania rekomendacji m.in. w Wydziale Edukacji i Młodzieży w Urzędzie Miasta Zgierz utworzono stanowisko Pełnomocnika ds. Młodzieży.

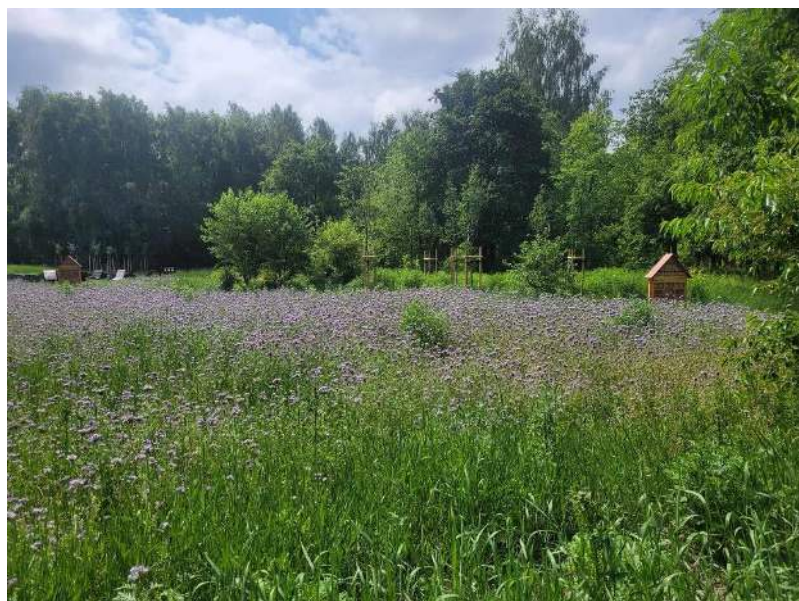
Dobre praktyki

Dobłą praktyką jest włączanie młodzieży w sprawy Miasta, partycypacja w podejmowaniu decyzji, zwłaszcza tych dotyczących samej młodzieży, a także stworzenie dokumentu, porządkującego założenia lokalnej polityki młodzieżowej.

Młodzieżowa Strefa Chillout'u

To zrobiliśmy

W ramach jednego z przedsięwzięć inwestycyjnych utworzyliśmy Młodzieżową Strefę Chillout'u. Istotą zadania było stworzenie miejsca do spotkań młodzieży, zaaranżowanego według ich pomysłu. Realizację zaczęliśmy zatem od konsultacji społecznych. Temat „przestrzeni dla młodych” stale przewijał się w trakcie przygotowywania założeń polityki młodzieżowej miasta, podczas spacerów badawczych i innych aktywności. Pojawił się także w ramach wywiadów fokusowych. Następnie z użyciem aplikacji miejskiej przeprowadziliśmy krótką ankietę, którą promowaliśmy głównie podczas młodzieżowego Glitter Party. W ankiecie zadaliśmy pytania, dotyczące bezpośrednio planowanej inwestycji: jakie sprzęty powinny znaleźć się w strefie chillout'u i z jakich materiałów powinny być wykonane.

W efekcie przeprowadzonych konsultacji ustaliliśmy, że pożądane jest pozostawienie jak najbardziej dzikiego i naturalnego charakteru wybranego terenu, przy jednoczesnym jego uporządkowaniu i wzmocnieniu walorów estetycznych, rekreacyjnych i wypoczynkowych. W strefie chillout'u znalazły się zatem ławki, siedziska, leżaki, street workout, stojaki na rowery, pojemniki do segregacji odpadów, a także domki dla owadów. Strefa jest oświetlona i objęta monitoringiem. Sprzęty wykonane są głównie z drewna, alejki mają nawierzchnie mineralne, a nasadzenia zachowują naturalny charakter przestrzeni. Całości dopełnia pobliska łąka kwietna.

Dobre praktyki

Dobłą praktyką są konsultacje społeczne. Decyzje podejmujemy wspólnie z mieszkańcami, dlatego miejsce rewitalizowane z myślą o młodzieży powinno spełniać oczekiwania tej konkretnej grupy. Warto było przed realizacją zapytać samych zainteresowanych, czy chcą takiego miejsca, gdzie to ma być i jak ma wyglądać.

Raport o stanie składowisk odpadów po dawnych zakładach „Boruta”

To zrobiliśmy

Sprawa terenów po dawnych zakładach przemysłu barwników „Boruta” jest znana w całej Polsce, a Zgierz jest jednym z pięciu miast, objętych specustawą o wielkoobszarowych terenach zdegradowanych.

Problem niebezpiecznych substancji, które pozostawiły zakłady „Boruta”, spędza sen z powiek zarówno mieszkańcom jak i władzom Zgierza. Dlatego jednym z przedsięwzięć projektowych było *określenie obecnego stanu niezrekultywowanych składowisk odpadów, ich wpływu na środowisko oraz technologii i kosztów ich rekultywacji.*

W ramach dwuetapowego przedsięwzięcia przeprowadzono badania oraz sporządzono raport, który przedstawia istotne elementy kompleksowej oceny stanu środowiska na zdegradowanym terenie.

Raport obejmuje przedstawienie składowisk w aspekcie wydanej dokumentacji administracyjno-prawnej, ich obecnego statusu i stanu prawnego oraz stanu na gruncie, określenie wpływu poszczególnych składowisk i miejsc gromadzenia historycznych odpadów przemysłowych na środowisko oraz zaproponowanie technologii rekultywacji wraz z oszacowaniem ich kosztu.

W raporcie przedstawiono informacje o odpadach przewidzianych do składowania i składowanych, ich ilości, rodzaje, kody oraz właściwości. Oszacowano powierzchnie składowisk i miejsc gromadzenia historycznych odpadów przemysłowych i ilości zdeponowanych na nich odpadów. Przedstawiono wyniki badań pobranych prób wody z piezometrów i z rzeki Bzury, prób z odcieków ze składowiska odpadów oraz prób gleby, jak również wnioski z przeprowadzonych wizji lokalnych. Wskazano i dokonano oceny zagrożeń dla środowiska, z uwzględnieniem najnowszych technologii szybkiego reagowania na niekontrolowane emisje zanieczyszczeń. Przeprowadzono analizę ryzyka, w której określono możliwe zdarzenia prowadzące do strat materialnych, ludzkich i środowiskowych. Przedstawiono możliwe zagrożenia i różne scenariusze awaryjne. Przedstawiono również wpływ obecnego stanu składowisk na stan środowiska oraz zaproponowano sposoby zabezpieczenia ich przed negatywnym oddziaływaniem na środowisko w okresie przed rozpoczęciem prac rekultywacyjnych, wraz z oszacowaniem kosztów. W oparciu o analizę wyników przeprowadzonych prac i wyników badań wytypowano metody unieszkodliwiania odpadów wraz z podaniem szacowanych kosztów i możliwych źródeł finansowania.

Dobre praktyki

Dobłą praktyką jest włączanie młodzieży w sprawy Miasta. Raport z badań omawiany był na konferencji i jest dostępny na stronach internetowych Miasta, ale zorganizowaliśmy też specjalną debatę ekologiczną z udziałem twórców raportu, do której zaproszeni zostali licealiści i uczniowie najstarszych klas szkół podstawowych.

Zgierska Karta Mieszkańca i aplikacja Miasto Zgierz

To zrobiliśmy

Nowo wprowadzona Zgierska Karta Mieszkańca łączy w sobie benefity funkcjonujących wcześniej produktów: Zgierskiej Karty Seniora i Zgierskiej Karty Dużej Rodziny. Jest to program lojalnościowy, promujący osoby, które rozliczają swoje podatki w Zgierzu. Oprócz instytucji, takich jak Miejski Dom Kultury czy Muzeum Miasta Zgierza, w krótkim czasie do Karty przystąpiło blisko pięćdziesięciu zgierskich przedsiębiorców. Posiadacze karty korzystają z szeregu zniżek, rabatów i promocji, oferowanych przez zgierskich przedsiębiorców. Z kolei dla przedsiębiorców Karta jest formą promocji i sposobem na skuteczniejsze docieranie z ofertą do klienta.

W ramach przedsięwzięcia wdrożyliśmy również narzędzie do automatycznej weryfikacji Karty i uprawnień do zniżkowego zakupu wybranego planu migawki. Dzięki temu nasi mieszkańcy mogą kupować migawki w biletomatach, na stronie migawka.lodz.pl oraz w punktach obsługi klienta.

Uruchomiliśmy także mobilną aplikację Miasto Zgierz. Realizację zadania rozpoczęliśmy od zapytania zgierzan, jakie moduły będą najbardziej przydatne. Chcieliśmy, aby ten produkt w pełni odpowiadał na potrzeby mieszkańców w różnym wieku. W pierwszej kolejności uruchomione zostały aktualności, kalendarz wywozu odpadów, mapa interaktywna oraz moduły do prowadzenia konsultacji społecznych i zgłaszania problemów.

Obydwa miejskie produkty online są ze sobą zintegrowane w oparciu o zasadę crossposting. W aplikacji dostępne są aktualne informacje o benefitach i możliwość przejścia na mobilną wersję strony internetowej Karty, zaś na stronie mamy zakładkę dedykowaną aplikacji i linki do sklepów internetowych, gdzie można ją bezpłatnie pobrać.

Dobre praktyki

Dobłą praktyką są konsultacje społeczne oraz wdrażanie lokalnych rozwiązań, ułatwiających mieszkańcom dostęp do usług i informacji. O tym, jakie moduły powinny znaleźć się w aplikacji, zdecydowali mieszkańcy, których prosiliśmy o wypełnianie ankiet na ten temat.

Dział HR

To zrobiliśmy

W miejsce „zwykłego” Działu Kadr utworzyliśmy Dział HR. Trzyosobowy zespół miał w ramach projektu wielkie plany i... wszystkie zostały zrealizowane! Działania zespołu miały na celu szeroko pojęte podniesienie jakości zasobów ludzkich w Urzędzie Miasta Zgierza, m.in. poprzez podnoszenie kompetencji i motywacji pracowników. Jak zwykle rozpoczęliśmy od badania potrzeb. Zabraliśmy zatem ankiety, których opracowanie stało się podstawą ustalania kierunków działań. Do potrzeb pracowników staraliśmy się podchodzić w możliwie najbardziej elastyczny sposób. Dzięki temu w kursach i szkoleniach, podnoszących kompetencje i kwalifikacje zawodowe, wzięło udział łącznie ok. 290 osób z Urzędu Miast i podległych mu jednostek.

Dzięki rozszerzeniu kompetencji Działu HR przeprowadziliśmy ciekawe programy i wdrożyliśmy kilka nowych rozwiązań. Jednym z nich jest broszura onboardingowa dla nowych pracowników. Każda nowo przyjęta osoba otrzymuje broszurę, dzięki czemu łatwiej może odnaleźć się w nowym miejscu, poznać ludzi i zasady współpracy.

W ramach przedsięwzięcia przeprowadziliśmy i wdrożyliśmy program ścieżek rozwoju i identyfikacji predyspozycji zawodowych wśród pracowników Urzędu „Ścieżki kariery”. W wieloetapowym programie wzięły udział 22 osoby. Opracowaliśmy także „Strategię rozwoju pracowników Urzędu Miasta Zgierza”. Jest to dokument, który pomoże pracownikom poszczególnych wydziałów Urzędu wejść w proces uczenia się i rozwijania kompetencji eksperckich oraz kompetencji miękkich. Strategia została przygotowana przez zewnętrznego eksperta, po przeprowadzeniu rozmów z pracownikami Urzędu, z użyciem najnowszych metod rozwojowych i z wykorzystaniem trendów biznesowych, związanych z doskonaleniem kompetencji pracowników w kontekście rozwoju osobistego, biznesowego i menadżerskiego.

Dobre praktyki

Dobłą praktyką jest rozszerzenie zakresu kompetencji Działu Kadr, jak również wprowadzenie nowych rozwiązań wspierających zarządzanie personelem: broszura onboardingowa, „Ścieżki kariery”, strategia rozwoju pracowników.

Zdjęcia z archiwum Urzędu Miasta Zgierz

Zgierz – nowoczesne miasto po godzinach